

Tas Latweeschu lauschu draugs.

1835. 20. Juhni.

25ta lappa.

Taunas sinnas.

No Pehterburges. Augsti zeenigs Keisers 28tâ Mei to firds-drohschu Frohdsineeku Mikkel Stamm no Mohn-fallas, kas tohs 16 zilwekus no juh-ras breefmahm irr isglahbis, ar smukku gohda-sihmi un 500 rubteem apdahwinaja.

No Rihges. Preeksch pahri neddelahm tē gaspascha deenest-meitu sūhtija us tirgu, eepirkt fo wajjaga. Meita arri atradde pee semneeka labbu fweestu, nopirke pohdu un raudsija pehz zilweka, kas winnai to lihds nestu us mahjahm. Stahweja turpatt pee wesuma zits semneeks; tas labpraht usnehmahs, lihds eet un pawaddija winnu lihds wahrteem. Bet tur meita atgahdajahs, ka wehl zitta prezze winnai bija ja-pirk, likke semneekam spanni ar fweestu nolikt pee mallas, dewe sawu lakkatu un paraplīhji winnam turreht rohkā, un, luhgusi, lai tē drufzin gaida, kamehr nahkschoht atpakkat, gahje atkal us tirgu. Jhfu brihtinu ween tur kawejustees, nahze atkal pee wahrteem, melleja semneeku, bet ahū! tas ar fweestu un wissu bija wehjā. "Ak tawu leelu blehdibu! Usnehmahs ar tik mihligeem wahrdeem, fweestu man nest us mahjahm, bet, luhk! nesse pehz sagtu wihsī tik us sawahm." Tā meita dohmaja un bes fweesta un naudas lohti behdiga pahrnahze. — Ne sinnam wis, zif kungi winnu isbahre pahr to dumbjibu: woi ne par taifnu strahpi sohlija, tohs 3 rubtus, zif fweests makfaja, no winnas lohnes nolihdsinahrt, jeb woi laide wissu pahr galwu; bet to gan warram nojehgt, ka kungeem ohtrā deenā fweesta tak wehl peetruhkē. Dewe meitai no jauna 3 rubtus rohkā un sūhtija winnu atkal pehz fweesta us tirgu. Arri schodeen winna pee semneekēem deesgan labba fweesta atradde un nopirke atkal pohdu. Bet arri schodeen melleja pehz zilweka, kas spanni winnai nestu lihds us mahjahm un luhk' tãpatt peelihde semneeks, kas to gribbeja usnemtees. "Ne, draugs; — tā winna tam atbildeja — "tew jau ne dohschu nest; semnee-

feem wairs ne ustizzeſchu; jo wehl wakkar weens man weddis leelâ ſkaldê: ustizzeju winnam ſweeſtu, laſſatu un parapliji, un ſaglis aigahje ar wiſſu.“ — ”Mamſele mihta!“ ſazzija ſemneeks, ”woi tad to ſagli ne wehl warreſeet ſakert? laikam winnu wehl tē pa tirgu uſeetu, ja ſkaidri tiſ wehl peeminnetu, kâ wiſch no waiga iſſfattijahs.“ — ”Peeminnu gan;“ teize meita, ”bet kaſ tē pulkâ winnu uſees!“ — ”ſtattajt taſ mannim azzis,“ atbildeja ſemneeks, ”un luſhojeet, woi es ne taſ pats wihrs eſinu, kam juhs ſawas leetas wakkar uſtizzejeet.“ — ”Nu-dee! taſ pats!“ tâ iſſauze meita, winnam azzis ſfattijufi, un brehje winnam wirſû: ”kur tad tu, blehdis, mannu ſweeſtu likki?“ — ”Ro tē brehkt?“ ſazzija ſemneeks lehnâ prahta. ”Zē pee ſcheem paſcheem wahrteem juhs man wakkar ar to ſweeſtu likkeet gaidiht un ſohljeet pehz iſſa brihtina no tirgus atpakkat nahkt; bet es uſ jums gaidiju un gaidiju, diwas zauras ſtundas no weetas ne kuſtedamees; tiſ tad ar ſweeſtu un juhſu zittahm leetahm gabju pee palzei-teeſas un tur wiſſu nodewu, ſtahtidams, kâ man ar jums eſſoht gaddijees, un luſgdams, lai tur tiſ ilgi glabba, kamehr juhs nahktu, ſawas leetas tur mekleht. — Nahzeet man taggad lihds uſ palzei; tuhlihn juhs atpakkat dabbuſeet, kaſ jums peederr.“ — Nu meita atſinne gan, ka wakkar gluſchi eſſoht aiſmirſuſi, pee kurzeem wahrteem ſemneeku bija atſtahjuſi un ka pee zitteem winnu eſſoht meklejuſi. Kaunejahs gauſchi, ka tahdu iſſtu gohda wihru, kaſdu pa wiſſu Riſgu reſti ware atrast, ſawâ firđi par blehdi un ſagli bija laminajuſi; preezajahs wairak pahre ſcho winng kriſtigu gohda prahtu, ne kâ-pahre to, ka winna tiſ nedohmajoht ſawas leetas atpakkat dabbuja, un uſ preekſchu lihds ar wiſſeem Riſges kungeem tiſ no ſemneeka ſawu ſweeſtu no tirgus liks pahrneſt.

Zē gudrs muſiſchſas kungs eekſch Wahz'awihſehm wiſſeem ſemnturreem to labbu padohmu dewe, lai jel ſcho gaddu eeſahk, ar kapli kartuppetu laukus tihriht; jo ar to weens pats ſtrahdneeks wairak warroht paſtrahdahk, ne kâ 10 rawetajas. Pa tam kaplis ſemmi arri labbi maiſoht, un ar winnu tiſ diwreiß ſtipri waijaga eeziſt, ka dehſtu, kaſ taiſni ne ſtahw rindi, warr iſnemt un tur eebahſt, kur weeta wehl tukſcha.

No Zelgawas. Pagahjuſchâ zettortdeenâ pehz puſſdeenas pehrkõns tur tuhwmâ eeſpehre leelâ muhretâ riĵâ, gan ne dedſinadams, bet jumtu un abbus plattakus muhrus pa widdu eegahdams. Zeiz, ka lihds 30 ſimneeki tur guldinati eekſchâ eſſoht bijuſchi, bet tee ſaldati, kaſ tur pee jauna bruggeta leel-zelka ſtrah-

da, tik ahtri effoht nahkufchi palihgâ un tik muddigi balkus un akminus nonehmufchi, ka wiffi effoht laimigi isglahti.

Schinnî gaddâ Kursemmes mahzitaji sawu leelu runnas deenu Jelgawâ 14tâ Zuhni eefahje un pahri deenas palikke kohpâ. Zeenigs general-supervents, kurream Reisers ne fenn atkal jaunu gohda-sihmi irr dahwinajis, flimmbas dehl pats ne warreja buht winnu starpâ; tadehl winna weetâ Wentes aprinka prahwests fanahkufcheem mahzitajeem par preekschneeku bija.

No Jaun-Jelgawas. Tur wiffapfahrt, tâpatî pa Kursemmes Daugmallu, kâ ohtrâ, pa Skrihwera un Aiskraukles muischu, zimâ Mei leetus ar krusfu tik warreni gahsahs semné, ka wiffi lauki ispohteti, ir welleni winneem nofkallohti un weetahm wehl ohtrâ deenâ leeli krusfas kohpi stahweja.

No Zehrpatas aprinka. Zannî basnizas-walsti, ko sawz Laïs un pee kurras 13 muischas peederr, Jggaunu semneeki taggad, kamehr atlaisti par brihweem, tik maftigi dsennahs, sawus behrnus list skohleht, ka tur eeksch mas gaddem desmit jaunus skohlas tikke ustaisitas un pehrnâ gaddâ jau pawiffam 14 skohlas bija, eeksch kurreahm 1373 behrnus skohleja. Gan wehl waijadseja 15tu ustaisiht, jo jau gahje weenâ skohlâ wairak ne kâ 150 behrni; bet moi draudseto gan wehl warreja eespeht, tahdôs fliktôs laikôs atkal jaunu skohlas nammu usbuhweht? — Moisama-zeemâ dsihwoja gohdigs fainneeks, Mettiko Turri ar wahrdu, tas paschâ laikâ few jaunu mahju ar labbi leelu istabu ustaisija, un wifs jau bija gattaws lihds greesteem. Schis, dabbujis sinnaht, ka ihpaschi preeksch schâ zeema ta jauna skohla waijadseja, no labbas un kristigas firds eeschehlojahs pahre sawa zeema behrnineem, un, baggats gan ne buhdams, tatschu sawu jaunu mahju draudsei preeksch skohlas schkinkoja un pats preezigs palikke wehl sawâ wezzâ mahjâ dsihwoht. — Ne fenn tam Rungam pahre dsihwibu un nahwi irr patizzis, scho gohda wihru no schahs pasfaules pee few atneme un tur swehtâ muhschibâ winnam to mihligu prahtu atmakfahht, ar ko pahre nabbageem gahdaja.

No Minfkes pilsefhtas, Kreemu semmé. 30tâ Mei ugguns tur tikke walkâ, un ilgi ne bija, tad wairak kâ fimts nammi un 4 basnizas bija pohstâ, kurreu starpâ arri ta, kas Luttera draudsei peederreja. Schahs nelaines dehl. Rattoku bissaps sawu paschu mahjas-basnizu Luttera mahzitajam un winna draudsei eedewe, kur winni arri taggad pa swehtdeenahm tik ilgi fanahks, ka-

mehr waldischana winneem zittur weetu dohs. Bet, Deewam schehl, preekseh
 ffohlas wehl weeta pawissam naw sagahdata, jo arri mahzitaja un ffohlas nams
 irr aisgahjuschi leesnâs.

No Rihges puffes (12tâ Zuhni). Ap scho laiku trihs pilnâs neddetâs
 schè leetus nedabbujam; bet turpretti pastahwigs waffaras=filtums iskal=
 teja gan drihs waffaras=sehju un dahrsa=auglus, ka semneeki, galwas ween kas=
 fidami, tik ar behdahm us saweem tihromeem sfattijahs. Ruddens=sehjai un
 tai waffarajai, fo sehje 12tâ neddetâ, gan drihs neko nekaitaja; bet tai, fo sehje
 10tâ un 9tâ neddetâ, jo usnahze kâ sawihtusi, palikke dseltena un rahdijahs kocht
 nespehzigâ augumâ. Bet zaur to baggatu leetu, fo dabbujam pagahjuschâ peekt=
 deenâ, un to wehfigu laiku pehz tam atkal wiss atspirige un jaunâ spehfkâ nem=
 mahs. Tatschu, ja laiks tahds arween paleek, ka atkal taggad rahdahs, mas
 geribas us baggatu ruddeni buhs. Zâ bihstamees: bet Deews gudraks. Winnu
 leekam waldisht. — Dahrsa=kohti arr' dauds masal' sohla, ka pehrnâ gaddâ. Gan
 falna — tâ teiz' — seedus ne effoht maitajusi, bet tahdi sawahdi tahrpi, us sir=
 nektu wihsî dshwodami, pulkeem kohkôs mettuschees, brihnum' seedus un lappas
 nomaita.

A. E.

Sta mihkla.

Starp tschubstahm rohnahs tahda,
 Kas scheit naw raddita;
 Dik muddiga ne kahda
 Neds arr' tik dusmiga.

Tai pohstischanas=warra,
 Kad dsird to noskreijam;
 Za sirgam nahwi darra
 Un winna jachtneekam.

Urr' kohkôs teek no tahs pohstihôs,
 Râ falms ar wahrpinu,

Je warsch tohp daschahrt patrihts
 Ur sawu stiprumu.

Za ne mehds gallus atstah;
 Je atflehga ne mahf
 No winnas tewi fargahf,
 Za arr' pee brunnahm nahf.

Bet winna paspehj breefnâs
 Dik weenreis tewi raut;
 Za nomirst sawâs leesnâs,
 Kamehr sahft zittus kaut

B.

Ehds 18. Zuhni pee Rihges irr atnahjuschi 441 fuggi un aisbraufuschî 341.

Brihw drikkelt, No juhrmassas=gubbernementu augstas waldischanas puffes:
 Dr. C. C. Napier sky.